

#aquiproubullying

Mòduls de formació per a famílies

Com detectar i aturar el ciberassetjament

Guia per al dinamitzador

Índex de la formació del programa

Mòduls de formació per a les famílies	
Aproximació al concepte d'assetjament i ciberassetjament	Sensibilització
Competències socioemocionals	Sensibilització
	Aprofundiment
Gestió positiva dels conflictes	Sensibilització
	Aprofundiment
Com detectar i aturar l'assetjament	Aprofundiment
Ús segur i responsable de les xarxes	Sensibilització
Com detectar i aturar el ciberassetjament	Aprofundiment

Activitats didàctiques per a l'alumnat	
Aproximació al concepte d'assetjament i ciberassetjament	Primària
	Secundària
Competències socioemocionals	Primària
	Secundària
Gestió positiva dels conflictes	Primària
	Secundària
Com detectar i aturar l'assetjament	Primària
	Secundària
Ús segur i responsable de les xarxes	Primària
	Secundària
Com prevenir, detectar i aturar el ciberassetjament	Primària
	Secundària

<h2>Com detectar i aturar el ciberassetjament</h2> <p>Sessió: Aprofundiment</p> <p><i>Aquest mòdul formatiu està integrat en el programa d'innovació educativa #aquiproubulying que impulsa el Departament d'Ensenyament per prevenir, detectar i intervenir enfront l'assetjament i el ciberassetjament entre iguals des dels centres educatius i en col·laboració amb les famílies.</i></p>		<h1>90</h1> <p>minuts</p>
<h3>Introducció</h3> <p>Si bé l'assetjament escolar és un fenomen que ha existit sempre, en l'actualitat tota la societat, i en especial la comunitat educativa, està més sensibilitzada. Les tecnologies digitals faciliten l'anonimat i la difusió de continguts malintencionats que, pel seu abast i per la seva perdurabilitat a Internet, poden provocar danys psicològics molt difícils de reparar.</p> <p>L'escola i la família són els principals espais de socialització d'infants i joves, en què es poden donar situacions de conflicte i de maltractament entre iguals. També són el marc idoni on implementar estratègies de prevenció, detecció i actuació que facilitin la creació d'un clima de convivència positiu que i contribueixin a la construcció de la cultura de pau al món. Cal incidir en la necessitat que tothom, alumnes, professorat i famílies, s'impliqui de forma positiva davant les situacions d'assetjament i ciberassetjament.</p>	<h3>Objectius</h3> <ul style="list-style-type: none"> ● Identificar conductes que poden ser senyals d'alerta d'un cas de ciberassetjament. ● Analitzar les diferents propostes d'actuació per part de la família davant del ciberassetjament. ● Afavorir que els fills es posicionin en contra del ciberassetjament i es solidaritzin amb qui el pateix. ● Facilitar l'intercanvi d'experiències i l'aprenentatge entre les famílies. 	
<h3>Índex d'activitats</h3> <ul style="list-style-type: none"> ● Activitat 1. Característiques del ciberassetjament. ● Activitat 2. Els implicats. ● Activitat 3. Formes de ciberassetjament. ● Activitat 4. Prevenció, detecció i actuació. ● Activitat 5. Què m'emporto de la sessió. 	<h3>Paraules clau i definició</h3> <ul style="list-style-type: none"> ● Ciberassetjament: ús d'Internet (correu electrònic, xarxes socials, SMS, xats, etc.) per assetjar un individu o grup, mitjançant atacs personals de forma repetida al llarg del temps. ● Configuració de la privacitat: procediment que permet decidir quines dades personals es fan públiques o es restringeixen als cercles. ● Viral, viralitat: vídeos o textos que es difonen per les xarxes socials com si d'un virus es tractés, el contagi és continu i s'escampa de forma geomètrica. 	
<h3>Recursos</h3> <ul style="list-style-type: none"> ● Let's fight it together (Combatem-ho junts). En aquest vídeo es mostra un cas fictici de ciberassetjament a un noi d'una escola d'Anglaterra. ● Entrevistes als diferents implicats en el cas. Aquests vídeos mostren les entrevistes als personatges implicats en el vídeo anterior "Combatem-ho junts." 		

Mòdul de formació per a famílies	Nivell	Guia per al dinamitzador
Com detectar i aturar el ciberassetjament	Aprofundiment	Pàgina 2

Activitat 1	
Característiques del ciberassetjament	20 minuts

Finalitat
Amb aquesta activitat els participants han de poder:

- Entendre què és el ciberassetjament.

Descripció i desenvolupament
En primer lloc es farà una breu intervenció per introduir el terme ciberassetjament i s'encetarà un debat per arribar a distingir les seves característiques respecte de l'assetjament. Es demanarà als participants que marquin amb creus les característiques pròpies o comunes de les dues modalitats d'assetjament i a continuació s'arribarà a les conclusions: el ciberassetjament pot esdevenir molt més greu per la seva facilitat en l'execució, invasió de la intimitat de l'assetjat en tot moment, sensació d'anonimat i impunitat de l'assetjador, viralitat i difusió massiva

Rol del dinamitzador

- Facilitar les intervencions de tots els que vulguin participar.
- Evitar intervencions massa llargues.
- Regular els torn d'intervenció per ajustar-se al temps de l'activitat.
- Realitzar la explicació introductòria sobre el tema.

Activitat 1. Característiques del ciberassetjament

1.1 Definició
El ciberassetjament és una forma d'assetjament que es dona cada vegada amb més freqüència entre infants, adolescents i joves. Ambdós comportaments tenen similituds i diferències. Marqueu amb una creu les característiques que es donen en ambdós tipus d'assetjament o només en un.

Característica	Assetjament	Ciber assetjament
Rapidesa, comoditat per a l'assetjador/a amb un simple gest, un clic, serveix per assetjar i fer mal)		
Premeditació		
Violència invasiva, facilitada per la connexió permanent (SMS, trucades, correus electrònics, missatges privats, comentaris en xarxes socials). L'assetjador/a pot accedir a la víctima 24h/dia, 7 dies setmana		
Intencionalitat de l'assetjador/a;		
Caràcter repetitiu		
Viralitat. Extensió ràpida del missatge, amb gran capacitat d'audiència en molt poc temps		

Disminueix la percepció del mal causat gràcies a la distància física que facilita la tecnologia, es debiliten les restriccions socials i desinhibeixen les conductes.		
Relació asimètrica de control i poder submissió entre assetjadors i assetjats		
Inconsciència o falta de culpabilitat de l'assetjador/a, amagat darrera una pantalla i la sensació que a Internet, ningú el descobrirà		
Intensifica fins a un nivell molt elevat el patiment de la víctima		

1.2 Debat i conclusions

Compartir les característiques de l'assetjament i el ciberassetjament en gran grup per arribar a unes conclusions consensuades.

Orientacions per al dinamitzador

“El ciberassetjament és una forma d'assetjament que, malauradament, es dona cada vegada amb més freqüència entre infants, adolescents i joves. Ambdós comportaments tenen similituds i diferències. Per iniciar la reflexió, marqueu amb una creu les característiques que es donen en ambdós tipus d'assetjament o només en un a l'activitat 1 del material. Tot seguit, n'extraurem conclusions.

Full de correcció:

Característica	Assetjament	Ciberassetjament
Rapidesa, comoditat per a l'assetjador/a amb un simple gest, un clic, serveix per assetjar i fer mal)		X
Premeditació	X	X
Violència invasiva, facilitada per la connexió permanent (SMS, trucades, correus electrònics, missatges privats, comentaris en xarxes socials). L'assetjador/a pot accedir a la víctima 24h/dia, 7 dies setmana		X
Intencionalitat de l'assetjador/a	X	X
Caràcter repetitiu	X	X
Viralitat. Extensió ràpida del missatge, amb gran capacitat d'audiència en molt poc temps		X
Disminueix la percepció del mal causat gràcies a la distància física que facilita la tecnologia, es debiliten les restriccions socials i desinhibeixen les conductes.		X
Relació asimètrica de control i poder submissió entre assetjadors i assetjats	X	
Inconsciència o falta de culpabilitat de l'assetjador/a, amagat darrera una pantalla i la sensació que a Internet, ningú el descobrirà		X
Intensifica fins a un nivell molt elevat el patiment de la víctima.		X

B. Preguntes clau per arribar a les conclusions:

Penseu que el ciberassetjament és més greu que l'assetjament? Per què?

Quines característiques té que el fan extremadament dolorós?

Solucionari:

El ciberassetjament pot esdevenir molt més greu per la seva facilitat en l'execució, invasió de la intimitat de l'assetjat en tot moment, sensació d'anonimat i impunitat de l'assetjador, viralitat i difusió massiva.

El ciberassetjament és especialment dolorós ja que la presència dels assetjadors és contínua, va molt més enllà dels espais físics i s'escampa per tot el món virtual, un espai en el que la persona assetjada es pot sentir encara més desprotegida.

Cada cop que es comparteix l'agressió per Whatsapp o una altra xarxa social la víctima és agredida de nou.

Activitat 2

Els implicats en un cas d'assetjament

20 minuts

Finalitat

Amb aquesta activitat els participants han de poder:

- Conèixer com es produeix el ciberassetjament.
- Prendre consciència dels efectes que pot tenir en la víctima.
- Fer propostes d'intervenció.

Descripció i desenvolupament

En aquesta activitat els participants veuran col·lectivament el vídeo [Let's fight it together, "Combatem-ho junts"](#)

Per, tot seguit, veure [les entrevistes als diferents implicats en el cas](#): la víctima, l'assetjadora, el col·laborador passiu, la professora i la mare.

Resum del curtmetratge

El vídeo mostra un cas de ciberassetjament a un noi d'una escola d'Anglaterra. El Joe s'enregistra a ell mateix explicant la seva història perquè no sap a qui recórrer. A partir de l'explicació oral inicial, el vídeo mostra amb imatges i música tot el desenvolupament del procés de ciberassetjament: en Joe té un grup d'amics i és un bon alumne. Això fa que una noia –la Kim- comenci a ficar-se amb ell, primer amb insults presencials, i després a través del mòbil i penjant a internet una pàgina insultant sobre ell. El grup d'amics fa costat a l'assetjadora i el seu amic Rob tampoc no fa res per aturar-ho. Es veu com de mica en mica en Joe es va quedant aïllat, trist i sense saber com reaccionar. No ho explica ni als seus professors ni a la seva mare. Cada vegada més angoixat, decideix explicar-ho davant d'una càmera. Per sort, la seva mare troba aquest enregistrament i va a parlar amb la direcció del centre i amb la mestra. A partir d'aquí s'acaba resolent la situació.

Mòdul de formació per a famílies	Nivell	Guia per al dinamitzador
Com detectar i aturar el ciberassetjament	Aprofundiment	Pàgina 6

En petits grup es debatrà a partir d'un guió la problemàtica que planteja cadascun dels personatges implicats.
Finalment es posarà en comú en gran grup per arribar a establir quina seria la intervenció que haurien de tenir els pares.

Rol del dinamitzador

- Conduir el debat adaptant les preguntes en funció de les intervencions
- Procurar un diàleg fluid i respectuós.
- Facilitar les intervencions de tots els que vulguin participar.
- Evitar intervencions molt llargues o fora del tema.

Activitat 2. Els implicats en un cas d'assetjament.

Debat a partir del cas de ciberassetjament que plantegen el curtmetratge [Combatem-ho junts](#) i les [entrevistes als personatges](#) a partir de les següents preguntes:

1. El Joe té amics a l'inici de la història?
2. Què li fan al començament, després d'haver contestat correctament a la mestra?
3. Qui li fa?
4. Per què penseu que la Kim li diu això?
5. A qui li explica després, la Kim?
6. Al començament, ell se sent malament?
7. Per què?
8. Quan comença a estar molest?
9. Quines coses li fan?
10. Els altres companys i el seu amic reaccionen?
11. Com se sent en Joe a mesura que els insults pugen de to?
12. Continua anant amb els altres?
13. Esborra els missatges?
14. Bloqueja algun contacte?
15. N'hi ha prou amb això per parar l'assetjament?
16. Què li deu preguntar aquella mestra que s'asseu amb ell al pati?
17. Ell què contesta?
18. I la seva mare, què li pregunta?
19. Ell perquè no l'hi explica?
20. Com s'assabenta la seva mare del que passa?
21. Com se soluciona finalment el problema del Joe?
22. Per què ve la policia a l'escola?

Mòdul de formació per a famílies	Nivell	Guia per al dinamitzador
Com detectar i aturar el ciberassetjament	Aprofundiment	Pàgina 7

Orientacions per al dinamitzador

Conduir el debat orientat a entendre la situació.

Possibles preguntes sobre la història:

1. **El Joe té amics a l'inici de la història?** Sí, té un grup d'amics. La Kim també ho és.
2. **Què li fan al començament, després d'haver contestat correctament a la mestra?** l'insulten.
3. **Qui li fa?** La Kim.
4. **Per què penseu que la Kim li diu això?** Perquè està gelosa o té enveja de les seves notes.
5. **A qui li explica després, la Kim?** Al grup de nenes.
6. **Al començament, ell se sent malament?** No gaire.
7. **Per què?** Pensa que és una broma
8. **Quan comença a estar molest?** Quan es repeteix i puja de to i no ho pot aturar de cap manera.
9. **Quines coses li fan?** Li envien missatges anònims al mòbil i al xat, li truquen insultant-lo, li fan una foto i la reenvien retocada, fan una pàgina web amb el seu nom fent-li burla, l'amenacen de mort.
10. **Els altres companys i el seu amic reaccionen?** No. Col·laboren amb la Kim burlant-se d'ell, trucant-li amb insults.
11. **Com se sent en Joe a mesura que els insults pugen de to?** Molt trist. Aclaparat.
12. **Continua anant amb els altres?** Ja no. Està sol.
13. **Esborra els missatges?** Sí.
14. **Bloqueja algun contacte?** Sí.
15. **N'hi ha prou amb això per parar l'assetjament?** No.
16. **Què li deu preguntar aquella mestra que s'asseu amb ell al pati?** Et passa alguna cosa?.
17. **Ell què contesta?** Que no.
18. **I la seva mare, què li pregunta?** Què et passa? Què t'amoïna?
19. **Ell perquè no l'hi explica?** Perquè té vergonya o perquè té por de decebre-la.
20. **Com s'assabenta la seva mare del que passa?** Troba la gravació a la càmera de vídeo i busca la pàgina web de burla.
21. **Com se soluciona finalment el problema del Joe?** La mare va a parlar amb la directora de l'escola i li ensenya una impressió de la pàgina web.
22. **Per què ve la policia a l'escola?** Perquè assetjar i arribar a amenaçar algú de mort és un delicte.

Mòdul de formació per a famílies	Nivell	Guia per al dinamitzador
Com detectar i aturar el ciberassetjament	Aprofundiment	Pàgina 8

Activitat 3		20 minuts
Formes de ciberassetjament		
Finalitat <p>Amb aquesta activitat els participants han de poder:</p> <ul style="list-style-type: none">• Conèixer, a través d'un cas real, altres accions de ciberassetjament i les repercussions que poden tenir.• Sensibilitzar sobre els casos de ciberassetjament.• Reflexionar en grup sobre la responsabilitat de les famílies en els casos de ciberassetjament.		
Descripció i desenvolupament <p>L'activitat consisteix en la lectura d'una notícia sobre l'assetjament i ciberassetjament que va patir una noia i que ha transcendit a la premsa.</p> <p>Un cop feta la lectura es proposa fer un debat sobre la responsabilitat de les famílies dels agressors i en el fet que la família de la víctima va canviar-la de centre educatiu.</p> <p>En el debat també es pot utilitzar el llistat de formes de ciberassetjament per a que els participants puguin contrastar els seus coneixements sobre el món virtual en el que també viuen els seus fills.</p>		
Rol del dinamitzador <ul style="list-style-type: none">• Conduir el debat adaptant les preguntes en funció de les intervencions.• Procurar un diàleg fluid i respectuós.• Facilitar les intervencions de tots els que vulguin participar.• Evitar intervencions molt llargues o fora del tema.		
Activitat 3. Formes de ciberassetjament. <p>Llegiu aquesta notícia recent i els exemples de ciberassetjament. Un cop llegida, podem fer una roda d'intervenció en la que els que vulguin puguin expressar la seva opinió. Es tracta de fer un debat sobre la responsabilitat que teniu com a pares. Per a pensar la vostra intervenció, imagineu que els vostres fills fossin els agressors de la notícia o que la víctima fos la vostra filla.</p> <p>Quatre adolescents detinguts per assetjar una companya de classe a Alacant</p> <p><i>Les tres nenes i el nen arrestats, que tenen 14 anys, insultaven la víctima a l'aula i, quan els pares la van canviar d'escola, van continuar fent-ho pel mòbil i per internet</i></p> <p>ACN Barcelona 17/11/2016</p> <p>La Policia Nacional ha detingut a Alacant 3 nenes i 1 nen de 14 anys per assetjar una companya de classe. Els arrestats insultaven i vexaven l'estudiant a l'aula, la seguien fins al portal de casa i li enviaven missatges al mòbil i a les xarxes socials, on utilitzaven un perfil fals.</p>		

A causa de l'assetjament la nena no volia anar a classe i va patir una crisi d'ansietat. La policia responsabilitza els menors d'un delictes contra la integritat moral.

'Bullying' dins i fora de l'aula

Segons la policia, l'assetjament havia començat el curs anterior, quan alguns dels companys de classe de la víctima van començar a insultar-la i vexar-la. Els 4 arrestats van arribar a seguir la nena fins al portal de casa i l'amenaçaven pel mòbil. També es van crear un perfil fals a una coneguda xarxa social des d'on continuaven assetjant la víctima.

Els pares de l'adolescent van adonar-se que la seva filla patia símptomes d'ansietat, van detectar alguns dels missatges al mòbil i van denunciar els fets a la policia. També van canviar la nena de centre, tot i que l'assetjament va seguir a través de les xarxes socials.

Aquest 2016 la policia d'Alacant ha fet una quarantena de xerrades en centres escolars de la demarcació per alertar dels perills de les xarxes socials i l'assetjament escolar entre menors d'11 a 16 anys.

Exemples de ciberassetjament

- Distribuir, a través d'Internet, imatges compromeses de contingut sexual o dades que puguin perjudicar una altra persona.
- Donar d'alta algú en llocs web amb l'objectiu de ridiculitzar-lo (Ex: lloc web per escollir la persona més lletja, més ruca, etc.).
- Divulgar per Internet gravacions amb mòbils o càmera digital en què s'intimida, pega, agredeix o persegueix a una persona.
- Donar d'alta en determinats serveis web la persona assetjada amb el seu correu electrònic per convertir-la en blanc d'spam, contactes de desconeguts, etc.
- Crear un perfil fals, des del qual compartir intimitats d'una altra persona, realitzar demandes d'ofertes sexuals explícites, etc.
- Robar la identitat d'una altra persona per, en nom seu, fer comentaris ofensius o participacions inoportunes en xats, de manera que desperti reaccions adverses cap a ella.
- Provocar la persona assetjada en pàgines i serveis web perquè tingui una reacció desproporcionada y sigui exclosa del xat, comunitat virtual etc. en la qual estava participant.
- Enganyar algú fent-se passar per un amic o una persona coneguda amb la qual concerten una trobada digital per efectuar ciberassetjament.
- Assaltar el correu electrònic d'una altra persona i accedir a tots els seus missatges o impedit que el destinatari els pugui llegir.
- Fer córrer rumors falsos sobre algun comportament reprovable d'una persona de tal manera que qui ho llegeixi reaccioni i prengui represàlies contra aquesta.
- Enviar missatges ofensius per correu electrònic, SMS o les xarxes socials.
- Perseguir e incomodar una altra persona en els espais d'Internet que freqüenta de manera habitual.
- Assetjar a través de trucades silencioses, o amb amenaces, insults, penjant de forma repetida quan es respon, a hores inoportunes.

Orientacions per al dinamitzador

La responsabilitat no és la culpabilitat que podem sentir com a pares, doncs potser pensem que no hem educat bé els nostres fills quan aquests participen en actes d'assetjament; la responsabilitat està relacionada més aviat amb el deure d'actuar per acabar amb l'agressió o per protegir a la víctima.

Com a pares tenim la responsabilitat de fer que els nostres fills tinguin un pensament crític i prenguin consciència del patiment de qui està sent assetjat.

En el cas que els nostres fills siguin les víctimes, hem d'actuar per acabar la amb la situació d'assetjament, i sobretot facilitar que el fill pugui comunicar tot el que ha passat i ajudar-lo a recuperar la seva autoestima, alhora que treballar aquelles habilitats que l'ajudin a gestionar aquests processos.

Activitat 4	20 minuts																									
Prevenió, detecció i actuació																										
<p>Finalitat</p> <p>Amb aquesta activitat els participants han de poder:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Conèixer les actuacions que cal fer des de la família per prevenir el ciberassetjament. ● Identificar els indicis que ens poden fer pensar que els fills estan sent assetjats o ciberassetjats. ● Classificar entre el que poden ser accions preventives i com intervenir en casos d'assetjament. 																										
<p>Descripció i desenvolupament</p> <p>En aquesta activitat els participants, per grups, han d'extreure conclusions a partir del que s'explicita al vídeo. Es proposa seguir una pauta per a que les famílies disposin d'una guia amb la que poder identificar el que pot ser útil per prevenir que es donin casos d'assetjament. El dinamitzador ha de formar grups amb un portaveu cadascun i facilitar la posada en comú.</p>																										
<p>Rol del dinamitzador</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Procurar un diàleg fluid i respectuós. ● Facilitar les intervencions de tots els que vulguin participar. ● Evitar intervencions molt llargues o fora del tema. ● Deixar constància de les conclusions. 																										
<p>Activitat 4. Prevenió, detecció i actuació.</p> <p>Del que heu extret del cas plantejat al vídeo i de la llista de la part inferior, classifiqueu els enunciats en 3 apartats: prevenció, senyals d'alarma i actuació. Indiqueu també els que no siguin pertinents.</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; margin-top: 10px;"> <thead> <tr style="background-color: #e0e0e0;"> <th style="width: 35%;"></th> <th style="width: 15%; text-align: center;">Prevenió Què podem fer des de casa per prevenir el ciberassetjament?</th> <th style="width: 15%; text-align: center;">Senyal d'alarma Què pot fer sospitar un cas de ciberassetjament a l'escola (al nostre fill/a o a un altre alumne)?</th> <th style="width: 15%; text-align: center;">Actuació Què hem de fer si detectem un cas de ciberassetjament (al nostre fill/a o a un altre alumne)?</th> <th style="width: 20%; text-align: center;">No és pertinent</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Buscar l'alumne agressor a la sortida del centre educatiu i increpar-lo.</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Parlar amb el nostre fill sobre els usos adequats d'Internet i les xarxes socials i dels riscos que comporten .</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>El nostre fill amaga el mòbil quan rep missatges.</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Parlar amb el tutor per confirmar les nostres sospites.</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>			Prevenió Què podem fer des de casa per prevenir el ciberassetjament?	Senyal d'alarma Què pot fer sospitar un cas de ciberassetjament a l'escola (al nostre fill/a o a un altre alumne)?	Actuació Què hem de fer si detectem un cas de ciberassetjament (al nostre fill/a o a un altre alumne)?	No és pertinent	Buscar l'alumne agressor a la sortida del centre educatiu i increpar-lo.					Parlar amb el nostre fill sobre els usos adequats d'Internet i les xarxes socials i dels riscos que comporten .					El nostre fill amaga el mòbil quan rep missatges.					Parlar amb el tutor per confirmar les nostres sospites.				
	Prevenió Què podem fer des de casa per prevenir el ciberassetjament?	Senyal d'alarma Què pot fer sospitar un cas de ciberassetjament a l'escola (al nostre fill/a o a un altre alumne)?	Actuació Què hem de fer si detectem un cas de ciberassetjament (al nostre fill/a o a un altre alumne)?	No és pertinent																						
Buscar l'alumne agressor a la sortida del centre educatiu i increpar-lo.																										
Parlar amb el nostre fill sobre els usos adequats d'Internet i les xarxes socials i dels riscos que comporten .																										
El nostre fill amaga el mòbil quan rep missatges.																										
Parlar amb el tutor per confirmar les nostres sospites.																										

Veiem trist el nostre fill.				
Posar una denúncia als mossos en cas que hi hagi amenaces.				
Parlar sovint amb el nostre fill/a mostrant interès sobre el seu dia a dia per tal d'establir una relació de confiança.				
El nostre fill es posa nerviós quan rep missatges.				
Parlar amb el nostre fill/a.				
Trucar al telèfon Infància respon per informar de casos d'assetjament escolar 116 111.				
Trucar altres pares de la classe del nostre fill per preguntar si en saben res d'aquest tema i que puguin preguntar els seus fills.				
Parlar amb el centre educatiu si el nostre fill/a ens explica un cas de ciberassetjament a un altre company.				
Conèixer les xarxes socials que utilitza el nostre fill.				
Demandar explicacions a la família de l'alumne ciberassetjador, en cas de conèixer-lo.				
Parlar amb Cap d'Estudis o el Director del centre si la resposta per part del tutor/a no ens satisfà.				
Posar en coneixement de la inspecció educativa els fets si la resposta del centre no ens satisfà.				
El nostre fill rep trucades a hores intempestives.				
El nostre fill ha empitjorat el seu rendiment escolar de cop i volta.				
Informar el nostre fill sobre què és l'assetjament i el ciberassetjament.				
Animar el nostre fill a respondre als missatges insultants mitjançant més insults.				
Ensenyar a configurar de forma adequada la privacitat a les xarxes				

socials.				
Treure importància al tema i pensar que el temps tot ho arregla.				
Fer captures de pantalla o guardar els missatges insultants que el fill rep al mòbil com a proves del ciberassetjament.				
Establir una línia d'actuació conjunta amb el centre educatiu per resoldre aquesta situació.				
Advertir el nostre fill/a que ens avisi de seguida que alguna persona el molesti per Internet o a través del mòbil o que sàpiga que li fan a algú del centre.				
Trucar els amics del nostre fill per veure què en saben del que està passant.				
Canviar el nostre fill de centre.				
Informar i denunciar el ciberassetjament a través de l'administrador de la xarxa social (Facebook, Instagram, ...) per tal que eliminin els continguts insultants.				
Reforçar les habilitats socioemocionals del nostre fill/a.				
Blocar a la xarxa social l'usuari que està enviant missatges inadequats.				
Ajudar el nostre fill/a a desenvolupar habilitats socials que el permetin relacionar-se millor amb els altres.				

Orientacions per al dinamitzador

El dinamitzador ha de procurar que surtin les següents idees:

- Quan un jove pateix alguna d'aquestes conductes i se sent assetjat, pot ser que demani ajuda, informi els pares o els professors.
- També pot passar que no ho faci perquè no sigui conscient del que li està passant, perquè tingui vergonya, pensi que dir-ho és de covards, tingui por.
- És important poder identificar senyals o conductes que permetin detectar una situació d'assetjament.
- Cal tenir molt clares les pautes d'actuació a seguir.

Del que heu extret del cas plantejat al vídeo i de la llista de la part inferior, classifiqueu els enunciatos en 3 apartats: prevenció, senyals d'alarma i actuació. Indiqueu també els que

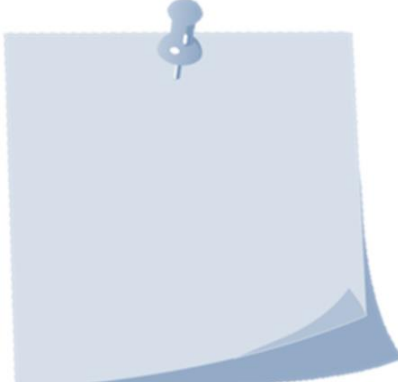
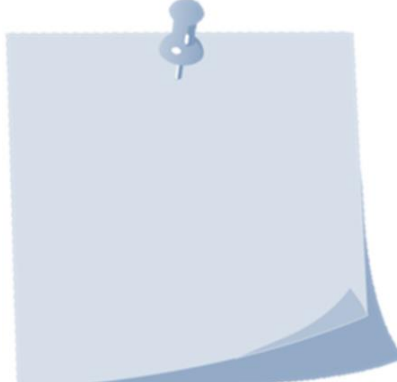
no siguin pertinents.				
	Prevenió Què podem fer des de casa per prevenir el ciberassetjament?	Senyal d'alarma Què pot fer sospitar un cas de ciberassetjament a l'escola (al nostre fill/a o a un altre alumne)?	Actuació Què hem de fer si detectem un cas de ciberassetjament (al nostre fill/a o a un altre alumne)?	No és pertinent
Buscar l'alumne agressor a la sortida del centre educatiu i increpar-lo.				X
Parlar amb el nostre fill sobre els usos adequats d'Internet i les xarxes socials i dels riscos que comporten .	X			
El nostre fill amaga el mòbil quan rep missatges.		X		
Parlar amb el tutor per confirmar les nostres sospites.			X	
Veiem trist el nostre fill.		X		
Posar una denúncia als mossos en cas que hi hagi amenaces.			X	
Parlar sovint amb el nostre fill/a mostrant interès sobre el seu dia a dia per tal d'establir una relació de confiança.	X			
El nostre fill es posa nerviós quan rep missatges.		X		
Parlar amb el nostre fill/a.	X			
Trucar al telèfon Infància respon per informar de casos d'assetjament escolar 116 111.			X	
Trucar altres pares de la classe del nostre fill per preguntar si en saben res d'aquest tema i que puguin preguntar els seus fills.				X
Parlar amb el centre educatiu si el nostre fill/a ens explica un cas de ciberassetjament a un altre company			X	
Conèixer les xarxes socials que utilitza el nostre fill.	X			
Demanar explicacions a la família de l'alumne ciberassetjador, en cas de conèixer-lo.				X

Parlar amb Cap d'Estudis o el Director del centre si la resposta per part del tutor/a no ens satisfà.			X	
Posar en coneixement de la inspecció educativa els fets si la resposta del centre no ens satisfà.			X	
El nostre fill rep trucades a hores intempestives.		X		
El nostre fill ha empitjorat el seu rendiment escolar de cop i volta.		X		
Informar el nostre fill sobre què és l'assetjament i el ciberassetjament.	X			
Animar el nostre fill a respondre als missatges insultants mitjançant més insults.				X
Ensenyar a configurar de forma adequada la privacitat a les xarxes socials.	X			
Treure importància al tema i pensar que el temps tot ho arregla.				X
Fer captures de pantalla o guardar els missatges insultants que el fill rep al mòbil com a proves del ciberassetjament.			X	
Establir una línia d'actuació conjunta amb el centre educatiu per resoldre aquesta situació.			X	
Advertir el nostre fill/a que ens avisi de seguida que alguna persona el molesti per Internet o a través del mòbil o que sàpiga que li fan a algú del centre.	X			
Trucar els amics del nostre fill per veure què en saben del que està passant.			X	
Canviar el nostre fill de centre.				X
Informar i denunciar el ciberassetjament a través de l'administrador de la xarxa social (Facebook, Instagram, ...) per tal que eliminin els continguts insultants.			X	
Reforçar les habilitats socioemocionals del nostre fill/a.	X			

Blocar a la xarxa social l'usuari que està enviant missatges inadequats.			X	
Ajudar el nostre fill/a a desenvolupar habilitats socials que el permetin relacionar-se millor amb els altres.			X	

No és recomanable que la víctima canviï de centre tret de circumstàncies excepcionals. El canvi pot implicar que vagi al nou centre sense que s'hagi resolt la situació en el centre anterior; aquest fet comporta el risc que la ferida emocional no es tanqui de la forma deguda i que el creixement personal no es produeixi. De fet, sovint es dona que els joves que han estat assetjats, en canviar de centre tornen a patir assetjament.

També pot succeir que la víctima experimenti un sentiment de fugida o de fracàs davant la situació.

Activitat 5	
Què m'emporto de la sessió	10 minuts
Finalitat Amb aquesta activitat els participants han de poder: <ul style="list-style-type: none">• Sintetitzar el que li ha estat més rellevant i útil de la sessió.	
Descripció i desenvolupament Cada assistent recollirà individualment els aspectes més rellevants i útils que s'emporta de la sessió, també aquells temes que considera que voldrà treballar amb els seus fills. Els participants compartiran les seves reflexions i el dinamitzador podrà prendre notes que li permetin iniciar la sessió d'aprofundiment.	
Rol del dinamitzador <ul style="list-style-type: none">• Procurar un diàleg fluid i respectuós.• Facilitar les intervencions de tots els que vulguin participar.• Evitar intervencions molt llargues o fora del tema.• Animar els assistents a participar i respondre amb sinceritat.	
Activitat 5. Què m'emporto de la sessió Com a cloenda de la sessió, us demanem que ompliu els paperets en forma de "post-it" que teniu a continuació. Escriviu una frase que sigui la conclusió amb la que marxeu i un propòsit en relació als vostres fills. Finalment, si voleu, compartiu-la amb els altres participants.	
QUÈ M'EMPORTO DE LA SESSIÓ 	QUÈ VOLDRIA TREBALLAR SOBRE AQUEST TEMA AMB ELS MEUS FILLS

Idees clau

- El ciberassetjament és l'ús d'Internet (correu electrònic, xarxes socials, SMS, xats, etc.) per assetjar una persona o grup, mitjançant atacs personals, burles i/o amenaces.
- Quan un jove se sent assetjat, pot ser que demani ajuda, informi els pares o els professors, però també pot passar que no ho faci perquè no sigui conscient del que li està passant, perquè tingui vergonya, pensi que dir-ho és de covards, tingui por.
- És important poder identificar senyals o conductes que permetin detectar una situació d'assetjament, tant si el pateix, com si l'exerceix, com si és observador.
- Davant del ciberassetjament hem de procurar actuar des de la calma i la serenor. Els fills necessiten algú que els ofereixi equilibri, coherència i sentit comú. L'impuls, la ràbia, la ira... ens pot fer prendre decisions poc apropiades.
- Per aturar el ciberassetjament cal un treball conjunt entre tots els agents implicats: alumnes, equip directiu, docents, família.
- Cal transmetre als fills que si són víctimes de ciberassetjament, no responguin, desin els missatges rebuts o facin captures de pantalla com a prova i ho denunciïn de seguida a persones adultes de confiança (pares i mestres). Que no deixin passar gaire temps. Ells sabran com actuar.
- És important treballar en els fills actituds solidàries i assertives que els permetin ajudar els altres i defensar la seva opinió sense sentir por o vergonya.
- Cal informar, denunciar i demanar a l'administrador del servei web (Twitter, Facebook, Instagram ...) perquè s'esborri tot el rastre de missatges, comentaris o imatges ofensius que puguin aparèixer a les xarxes socials en relació a persones assetjades i els assetjadors relacionats.

Altres recursos

- Ciberbulling.com. Aquesta pàgina web recull notícies relacionades amb la prevenció i lluita contra el ciberbullying.
- [Las 10 claves para usar Internet con Seguridad](#). En aquest vídeo del lloc web Pantallas amigas s'ensenya els 10 punts claus per utilitzar de forma segura Internet.
- [No ho diguis per Internet](#). En aquest vídeo es presenta una ficció en la que es mostra com podem perdre el control del que diem per Internet.
- [Com podem evitar casos de cyberbullying](#). En aquesta animació s'ensenyen unes normes bàsiques per protegir-se de l'assetjament a Internet.
- [Prevenció i detecció del ciberassetjament](#). En aquesta guia del web Família i Escola del Departament d'Ensenyament podeu consultar informació sobre com prevenir, detectar i intervenir davant el ciberassetjament.
- [Prevenció i detecció de l'assetjament](#). En aquesta guia del web Família i Escola del Departament d'Ensenyament podeu consultar informació sobre com prevenir, detectar i intervenir davant l'assetjament.
- [Recomanacions per a un bon ús d'internet: assetjament](#). En aquest vídeo del Consell Audiovisual de Catalunya es mostra el paper dels observadors en una situació d'assetjament.

Mòdul de formació per a famílies	Nivell	Guia per al dinamitzador
Com detectar i aturar el ciberassetjament	Aprofundiment	Pàgina 19

Aquesta activitat didàctica ha estat elaborada per la Direcció General d'Atenció a la Família i Comunitat Educativa del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya disponible sota la llicència Creative Commons BY-NC-SA.

Mòdul de formació per a famílies	Nivell	Guia per al dinamitzador
Com detectar i aturar el ciberassetment	Aprofundiment	Pàgina 20